89996 ـ کسی که به سبب سرعت زیاد کشته شود آیا کارش خودکشی به شمار می‌آید؟

سوال

حکم کسی که در اثنای سفر در اتوبان بسیار سریع رانندگی می‌کند چیست؟ آیا کسی که بر اثر سرعت در اتوبان جانش را از دست بدهد منتحر به شمار می‌آید؟ حکم کسی که برای رساندن شخصی که حالش خوب نیست سریع رانندگی کرده و جانش را از دست داده چیست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

سرعت زیاد کار خوبی نیست چون حوادث و خطراتی را در پی دارد، برای همین علما در این باره سخت گرفته‌اند و رانندگی با سرعت بالا را نوعی سهل انگاری و تفریط از سوی راننده دانسته‌اند که اگر باعث تلفات جانی یا مالی شود او را «ضامن» می‌گرداند (یعنی باید خسارت بدهد) و و اگر در پی آن قتلی رخ دهد آن را تحت قتل خطا وارد کرده‌اند که مستلزم دیه و کفاره است.

از شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ پرسیده شد: شخصی به سبب حادثۀ تصادف ناشی از سرعت بیش از حد جانش را از دست داده است. آیا می‌توان گفت این یکی از انواع خودکشی است؟

ایشان پاسخ دادند: «نه، این خودکشی نیست اما او به خطا باعث مرگ خود شده است. اگر سرعت باعث این حادثه شده او خودش را به خطا کشته زیرا اگر از او پرسیده شود: آیا برای اینکه بمیری سریع رانندگی می‌کردی؟ قطعا می‌گوید: نه. بنابراین او منتحر به حساب نمی‌آید، اما گفته می‌شود، او خودش را از روی خطا کشته است» (لقاء الباب المفتوح: ۱۹/ ۷۳).

ثانیا:

اینکه انسان، شخصی آسیب دیده یا بیمار را به بیمارستان برساند عملی نیک است که برایش اجر می‌برد اما لازم است که با سرعت زیاد یا رد شدن از چراغ‌های راهنمایی به خودش یا به آن آسیب‌دیده زیان نرساند، و شاید این کارش باعث شود بیمار دیر به بیمارستان برسد.

و کسی که به سبب این سرعت از دنیا رفته از الله برایش عفو می‌خواهیم و امیدواریم که او را به سبب نیت خوبش اجر دهد و این کارش انتحار به شمار نمی‌آید زیرا او به عمد خواهان کشتن خودش نبوده بلکه قصدش نیکوکاری بوده و می‌خواسته بیمار را سریع‌تر به بیمارستان برساند.

والله اعلم.